

BESKRIVNING
OFFENTLIGGJORD AV KUNGL.
PATENT- OCH REGISTRERINGSVERKET

BEVILJAT DEN 1 FEBRUARI 1945
PATENTTID FRÅN DEN 1 DEC. 1943
PUBLICERAT DEN 3 APRIL 1945

Ans. den $\frac{1}{12}$ 1943, nr 8480/1943.

Härtill en ritning.

J. P. BRANDT AKTIEBOLAG, STOCKHOLM.

Anordning vid löstagbara fjäderhus för urverk, särskilt pendylurverk.

Uppfinnare: G. M. Lodenius.

Det är känt att för pendylurverk utföra löstagbara fjäderhus, i det att den för fjäderns uppdragning tjänande axeln eller s. k. uppdragsbommen kan dragas ut ur en med urfjäderns inre ände förbunden fjäderhuskärna, varefter fjäderhuset kan lösgöras från verket utan att detta behöver isärtagas. För att uppdragsbommen vid sin kringvridning skall medbringa fjäderhuskärnan är vid dessa kända konstruktioner uppdragsbommen vanligen utförd orund, t. ex. genom att göras fyr- eller sexkantig eller genom att förses med två plana avfräsningar, varjämte fjäderhuskärnans genomgående hål gives motsvarande orund form. Denna konstruktion är dock svår att utföra med erforderlig precision, så att glappning ej uppstår. Vidare erhåller uppdragsbommens bakre lagertapp på detta sätt en orund, kantig form, vilket icke motsvarar fordringarna på en riktigt utförd lageryta.

De kända konstruktionerna äro även i regel så utförda, att uppdragsbommen fasthålls medelst en vid den bakre verkbottnen fäst spärrbricka eller dylikt, som ingriper med ett spår i uppdragsbommens bakre lagertapp. För att uppdragsbommen skall kunna lossas, måste sålunda dels spärrbrickan vid den bakre verkbottnen lösgöras, och dels även ett fasthållningsorgan för uppdragsbommens spärrhjul frigöras.

Föreliggande uppfinning avser ett gynnsammare utförande av uppdragsbommen, i det att dennas genom fjäderhuskärnan gående del, ävensom lagertappen kan göras cylindrisk. Uppdragsbommen är härvid förbunden med fjäderhuskärnan medelst minst ett tvärgående stift, som ingriper i en motsvarande urtagning i nämnda kärna vid dennas ena, från fjäderhuset utskjutande eller fria ände. Denna förbindelse kan utan svårighet utföras med stor precision, så att glappning undviks. Genom att uppdragsbommen kan göras cylindrisk blir även hela anordningen billig att tillverka.

Vid detta utförande fasthålls uppdragsbommen lämpligen medelst en på verkbottnens framsida fästbar bricka eller dylikt, som samtidigt tjänar för fasthållande av ett på

bommen fäst spärr(tand)hjul. För att lösgöra uppdragsbommen behöver man sålunda blott lossa denna bricka på verkbottnens framsida, under det att inga organ vid verkbottnens baksida behöva lösskruvas.

För uppfinningens åskådliggörande visas en utföringsform därav på bifogade ritning. Fig. 1 åskådliggör anordningen i axiell sektion och fig. 2 framifrån medan fig. 3 och 4 visa detaljer, vardera i två vyer.

På ritningen betecknar 1 verkbottnens framsida och 2 dess baksida. Mellan dessa sidor är ett fjäderhus 3 upphängt på en axel eller s. k. uppdragsbom 4. Fjäderhuset är på icke närmare visat sätt förbundet med en kuggkrans, som vid fjäderhusets rotation inkuggar med kugghjul i urverket. I fjäderhuset är en spiralfjäder anbragt, vars inre ände på lämpligt sätt är fäst vid en s. k. fjäderhuskärna 5, som såsom en hylsa är anbragt på bommen 4 och vid sin ena (främre) ände är försedd med en urtagning eller ett tvärgående spår 6 (se fig. 3). I detta spår ingriper ett i bommen 4 fäst, tvärgående stift 7, en ansats eller dylikt, så att kärnan 5 medbringas vid bommens kringvridning. Stiftet kan vara fäst i ett hål i bommen.

Bommen 4 är med axeltappen 8 lagrad i bakre verkbottnen 2 och med delen 9 i främre verkbottnen 1. Utanför den sistnämnda lagringen kan bommen vara fyrkantig för att passa för en uppdragsnyckel. Vidare uppbär bommen ett spärrhjul 10, som samverkar med en icke visad klinka för att på känt sätt hindra bommen från att vridas baklänges. Spärrhjulet 10 kvarhålls på sin plats på bommen medelst en bricka 11 eller dylikt, som är löstagbart fäst vid främre verkbottnen 1 medelst en skruv 12 eller på annat sätt. Det inses, att denna bricka samtidigt hindrar axiell förskjutning av bommen 4.

Då man önskar lösgöra fjäderhuset, lossas först brickan 11, varefter hela bommen 4 utan vidare kan utdragas ur fjäderhuset med den påföljden, att detta blir helt fritt. Detta arbete, liksom fjäderhusets inmontering, kan utföras synnerligen snabbt tack vare uppfinningen.

Uppfinningen är icke begränsad till det nu visade och beskrivna utförandet, utan kan på olika sätt modifieras utan att uppfinningstanken frångås.

Patentanspråk:

Anordning vid löstagbara fjäderhus för urverk, särskilt pendylverk, vid vilka fjäderhuset är anbragt på en s. k. uppdragsbom, som uppbär en i fjäderhuset befintlig, med urfjädern förbunden fjäderhuskärna, kännetecknad

därav, att uppdragsbommen (4), som är fri från direkt förbindelse med fjädern, och som fasthålls mot axiell förskjutning medelst ett vid en botten eller vägg (1) i urverket löstagbart anbragt fästorgan (11), är förbunden med och vid sin kringvridning är anordnad att medbringa fjäderhuskärnan (5) medelst minst ett tvärs genom bommen gående stift (7), som ingriper i ett tvärgående mot ena änden av fjäderhuskärnan öppet spår (6) i fjäderhuskärnan (5), i ändamål att bommen enbart genom en axiell rörelse skall kunna direkt utdragas från fjäderhuset sedan fästorganet (11) lossats.

